

ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ КРУШЕВАЦ

САЖЕТАК | Рад чини неколико тематски различитих сегмената: уметничка колекција Народне библиотеке Крушевац, развој културног туризма – сарадња са Трајал корпорацијом у организацији међународних научних скупова поводом обележавања значајних јубилеја и годишњица и издавачка делатност фокусирана на тематику и наслове из Завичајне збирке.

Народна библиотека Крушевац настављач је традиције Читалишта основаног давне 1857. године, међутим од тада до данас Библиотека нема сопствену зграду. Од 1967. године Библиотека је смештена на првом спрату Дома синдиката уз проширења – 1987. године међуспрат зграде Дома синдиката и 2017. године Е-читаоница на трећем спрату, коју красе 10 инсталација – естетских система аутора Вука Ђука, насталих 2018. године. Настанак уметничког дела суфинансирало је Министарство културе и информисања РС на конкурс 2018. године.

Други сегмент рада односи се на међународне научне скупове организоване у сарадњи са Катедром за српски језик и књижевност Филолошког факултета у Београду – Скуп о делу Добрице Ћосића (2017) и Савремена српска фолклористика VII – 630 година Косовске битке. Након одржаних скупова штампани су зборници у којима су радови професора како из Србије, тако и из Региона и славистичких центара широм света. Учесници наведених научних скупова били су гости Трајал корпорације у капацитетима на Јастрепцу. Након раскинутог уговора о приватизацији, 2013. године, Трајал корпорација обновила је туристичке ресурсе на Јастрепцу – Хотел Трајал, ускоро је комплексу придужена Вила Идила, а уз помоћ Министарства туризма РС отворен је и Авантура парк (2019).

Трећи сегмент рада је издавачка делатност, тачније сарадња са издавачком кућом „Агора“ (Зрењанин; Нови Сад) и објављивање у датом тренутку релевантних и актуелних наслова – из Завичајне колекције – *Привиђење ђред духовним*

очима: мала сѝоменица са ѝејсѝојојодишње славе Видовданске у Крушеву и миро ѝомазање краља Александра у Жичи, путопис објављен 1889. године, репринт издање 2019. г. и Косово у усменој и средњовековној књижевности: зборник радова, репринт издања из 1989. године (2019).

Рад у свим сегментима презентује сарадњу и партнерство Библиотеке са културним и образовним институцијама, савременим уметницима, бројним појединцима из земље и иностранства, као и сарадњу са привредом Града у циљу промоције писане културне баштине и Завичајне колекције.

КЉУЧНЕ РЕЧИ | уметничке колекције у библиотекама, културни туризам, издавачка делатност

УВОД

Народна библиотека Крушевац једна је од културних институција на нивоу Града, која се наметнула на културној мапи града и позиционирала као центар локалне заједнице, место сусретања између посла и куће и озбиљан и креативан партнер.

Видан је допринос Библиотеке у обележавању годишњица, јубилеја, традиционалних манифестација - Видовдан и Дан ослобођења Града у Другом светском рату (14. октобар), Сајам књига и издаваштва Расинског округа (од 2011. године), Фестивал балона (манифестација Туристичке организација Крушевац од 2017. године) као и организацији манифестације Европска недеља мобилности (сваког септембра у организацији Градске управе Крушевац).

Трајност институције подршка је многим партнерствима која трају и више од пола века, као што је сарадња са корпорацијом „TRAYAL“. Сарадња са корпорацијом „TRAYAL“ презентована је на XIV научно-стручном скупу Библионет, одржаном у Врању 1-3. октобар 2020. године.¹

Бројна су пријатељства и сарадња са књижевницима, ликовним уметницима, књижевним критичарима, издавачим кућама који раду Библиотеке дају један нов квалитет и другу димензију.

¹ Видети: Снежана Б. Ненезић, „Педесет година партнерства Трајал (Trayal Corporation) и Народне библиотеке Крушевац“, у *Сарадња и ѝарѝнерсѝтва: креирање нове заједничке визије за библиотеке: зборник радова, XIV сѝручно-научни скуп Библионет, Врање, 1-3. окѝобра 2020*, уредник Виолета Стојменовић (Београд: Заједница матичних библиотека Србије; Врање: Јавна библиотека „Бора Станковић“), стр. 151-166.

УМЕТНИЧКА КОЛЕКЦИЈА БИБЛИОТЕКЕ

Народна библиотека Крушевац поседује скромну збирку уметничких дела, крушевачких академских сликара и академских вајара.

У намери да обогати уметничку колекцију, Библиотека је 2018. године аплицирала на конкурс за савремено стваралаштво Министарства културе и информисања РС.

Током обележавања Видовдана, Народну библиотеку Крушевац посетио је визуелни уметник Вук Ђук, који је раније израдио мозаик за зграду Народног музеја Крушевац. „Вук Ђук је студирао сликарство на Факултету примењених уметности у Београду и Универзитету примењених уметности у Бечу. У својој уметничкој каријери излагао је на преко 30 групних изложби у галеријама и музејима у Србији, Италији, Аустрији, Чешкој, Словенији, Данској, Немачкој, Русији, Кини и Америци. Самостално се представио у Београду, Бечу, Копенхагену и Аугустенбургу (Данска). Учествовао је на најпрестижнијим сајмовима уметности у Европи (ArtVienna, ArtMoscow, ArtCopenhagen...), а уметничка књига *Endless Editions: Face to Face – Blind date*, на којој је учествовао заједно са још 10 иностраних уметника налази се у колекцији библиотеке Музеја МоМА у Њујорку. У свом раду бави се истраживањем повезаним са односом човека према савременом начину живљења, са акцентом на утицај развоја дигиталних медија, технологија и комуникација. Изражава се преко медија сликарства, скулптуре, и дигиталне уметности (ВР, анимација)”².

Реч је о инсталацији – осам дела, техника алуминијум и акрилик, Естетски системи, за нише у Е-читаоници на трећем спрату. „Вук Ђук тежи формирању сопствених, аутентичних естетских система, у свом целокупном стваралачком опусу. Његов уметнички приступ утемељење проналази у амбивалентности позиционираној између спољашњих и унутрашњих светова, који га истовремено надахњују, артикулишући на тај начин сопствене емоције. Активно партиципирајући у свету савремених технологија, Вук инспирацију проналази у продуктима нових медија, а служи се и савременим техникама реализације”³. Аутор је Библиотеци поклатио два дела – инсталације за две нише, ради потпуности целине и уметничког доживљаја целокупног простора.

² Вук Ђук, Октобарски салон, приступ 6. 10. 2021, <https://www.oktobarskialon.org/sr/umetnik/%D0%B2%D1%83%D0%BA-D1%9B%D1%83%D0%BA/>.

³ Вук Ђук, из текста Анђеле Роквић, *Естетски систем, Октобарски салон, уписи* 18. 11. 2021, <https://www.oktobarskialon.org/sr/umetnik/%D0%B2%D1%83%D0%BA-D1%9B%D1%83%D0%BA/>.

Простор Е-читаонице допуњен Естетским системима Вука Ђука постао је оплемењен и добио је још један додатни квалитет – постао је изложбени простор, уметнички артикулисан простор у коме се учи, одржавају семинари, књижевне вечери, трибине, предавања и радионице.

Током 2019. године Библиотека је у оквиру реализације пројекта „Шта уметност може да учини за грађане“ дошла у посед дела Триптих, акрилик на платну (аутор Вук Ђук) и Међу нама – шест акрилика на папиру (аутор Марија Вауда Пилиповић, рођена 1961. у Београду). Завршила је Факултет примењене уметности у Београд 1986, катедра вајарства, члан је УЛУС-а и има статус самосталног уметника. Професионално се бави визуелном уметношћу. Излагала је на бројним самосталним и групним изложбама у земљи и иностранству. Радови јој се налазе у збирци Музеја савремене уметности у Београду и приватним колекцијама. Бави се разноврсним аспектима визуелне уметности (слика, скулптура, видео, фотографија, цртеж, хепенинг, перформанс, дигитална слика), писањем о феноменима у оквиру уметности, педагошким радом, примењеном уметношћу.⁴ Овом приликом уметничка збирка допуњена је са шест графичких листова „Бумбаров лет“, дипломираног графичара Братислава Алексића, нашег суграђанина.

Уметничка дела допринела су да простор Библиотеке буде инспиративан и да позитивно утиче и на запослене и на читаоце.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНИХ СКУПОВА

Организација међународних научних скупова, у сарадњи са Катедром за српски језик и књижевност Филолошког факултета Универзитета у Београду за циљ има популаризацију локалне писане културне баштине, знаменитих личности и догађаја. Уједно, боравак реномираних домаћих и страних научника у хотелским капацитетима Trayal корпорације, утичу на развој културног туризма и промоцију локалних туристичких центара. Захваљујући Trayal корпорацији учесници два међународна научна скупа били су смештени у Хотелу „Trayal“ и Вили „Идила“ на Јастрепцу 2017. и 2019. године.

I

---

⁴ Nacionalni svet slovenačke nacionalne manjine. Marija Vauda Pilipović, pristup 6. 10. 2021, <http://slovinci.rs/marija-vauda-pilipovic/>.

Народна библиотека Крушевац, један је од организатора међународног научног скупа „Књижевно дело Добрице Ћосића“ одржаног 30-31. августа 2017. године на Филолошком факултету у Београду и у Народној библиотеци Крушевац.

Током лета 2016. године проф. др Радоје Симић посетио је Народну библиотеку Крушевац и Градску управу са предлогом о потреби одржавања научног скупа о књижевном делу Добрице Ћосића (1921-2014).

Разлоге за организацију оваквог једног скупа дефинисала је Даница Андрејевић (проф. др, Приштина - Косовска Митровица): „Уз Ћопића, Лалића и Давича, Ћосић припада генерацији писаца који проблематизују идеологију и обнављају српски роман 50-тих година XX века. Магистрални токови романа-реке Д. Ћосића прате судбину српског нација и човека, и сељака и интелектуалца, у понорници историје и идеологије“.

За организатор скупа одређен је Филолошки факултет у Београду у сарадњи са следећим институцијама: Српска академија наука и уметности (Београд), Матица српска (Нови Сад), Српска књижевна задруга (Београд), Институт за књижевност и уметност (Београд), Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, Народна библиотека Србије и Народна библиотека Крушевац.

У новембру 2016. године формиран је Организациони одбор који су чинили представници поменутих институција.

Једна од карактеристика скупа била је велики број излагача и широк спектар обрађених тема, изложених студија и расправа груписаних у тематске целине: Теорија Ћосићеве поетике, Рецепција Ћосићеве поетике, Стилистика Ћосићеве поетике, Методика Ћосићеве поетике, Социологија Ћосићеве поетике. Првог дана скупа на Филолошком факултету у Београду говорили су академик Владимир Костић, председник САНУ, академик Матија Бећковић, проф. др Александар Јерков, проф. др Александра Вранеш... Уводно излагање одржала је Јелена Ј. Гускова (Институт за славистику РАН, Москва) - Значај делатности Добрице Ћосића за историјска истраживања послератне историје Југославије.⁵

⁵ Реферате су изложили професори и асистенти Филолошког факултета у Београду: проф. др Јован Делић, Милош Ковачевић, Рајна Драгићевић, Александар Милановић, Драгана Вељковић Станковић, Михаило Шћепановић, Зона Мркаљ, Вељко Брборић, Бошко Сувајцић, Јелена Јовановић Симић, Радоје Симић, Драгана Керкез, Томислав Матић, затим Марко Јанићијевић (Државни универзитет у Новом Пазару), Срето Танасић (Институт за српски језик), Јелица Стојановић (Филолошки факултет Никшић), Радоје Фемић (Филолошки факултет Никшић), Бојан Јовић (Институт за књижевност и уметност, Београд), Оливера Радуловић (Филозофски факултет, Нови Сад), Зоран Аврамовић (Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд), Александар Буковић (Дневне новине „Дан“, Никшић),

Након одржаног научног скупа објављен је зборника радова Књижевно дело Добрице Ћосића (2018).

Скуп и зборник актуелизовали су дело Добрице Ћосића (1921–2014) у датом временском тренутку.

Народна библиотека Крушевац је партнерством са институцијама које су организатори скупа утицала на креирање садржаја о делу књижевника и пружила могућност крушевачкој публици да чују излагања реномираних професора.

Учесници међународних научних скупова у организацији Библиотеке имали су прилику да упознају културно-историјску прошлост Града уз стручну помоћ Туристичке организације.

II

Поводом обележавања 630 година од Косовског боја, у оквиру програма Видовданских свечаности 2019. године, Народна библиотека у Крушевцу контактирала је проф. др Бошка Сувајџића са могућношћу да се међународни научни скуп „Савремена српска фолклористика VII” уз учешће еминентних иностраних и домаћих научника одржи у Крушевцу 21–23. јуна 2019. године. На скупу су размотрене следеће тематске области: I – Фолклор и фолклористика између историје и мита, објекта и субјекта, II – Косовски образац: елементи и модалитети и II – Савремена словенска фолклористика.

Научни радови презентовани на скупу објављени су у зборнику Савремена српска фолклористика VII (2020). Уводна излагања на скупу отворила су и основне правце тумачења у зборнику: питање о косовској легенди. У поглављу „Косовски образац: елементи и модалитети” у центру пажње је косовски образац у времену и простору, осветљен из различитих аспеката: од лика Косовке девојке у народној поезији и у савременим интермедијалним сагледавањима, преко компаративних истраживања поетичких односа између јужнословенске и руске усменопоетске

Милош Петровић, Љубиша Ђидић (Књижевни клуб „Багдала”), Велибор Лазаревић (Институт за српску културу Приштина–Лепосавић), Ђорђе Петковић (Параћин, књижевник), Душко Бабић (Филолошка гимназија, Београд, Српска књижевна задруга Београд), Марко Крстић (Службени гласник, Београд), Александар Јовановић (Учитељски факултет, Београд), Бранко Ристић (Учитељски факултет Призрен–Лепосавић), Ристо Тубић (Филозофски факултет, Источно Сарајево), Миљивој Сребро (Universite Bordeaux Montaigne, Bordeaux), Светлана Шеатовић и Ана Ћосић Вукић (Институт за књижевност и уметност, Београд), Томица Мојашевић (Основна школа „Филип Филиповић”, Београд), Ивана Јовановић (Основна школа „Свети Сава”, Крушевац), Снежана Ненезић (Народна библиотека Крушевац).

традиције. Треће поглавље јесу теме о савременом словенском фолклору те о актуелним проблемима односа савремене хуманистике и етике истраживања. У зборнику су радову 23 врсна познаваоца народне књижевности, етнологије, етномузикологије, етнолонгвистике, антропологије и фолклористике. Међународни карактер истоименог научног скупа сагледава се заступљеношћу научника из Русије, Бугарске, Републике Српске, Хрватске, Пољске и Србије.⁶

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ БИБЛИОТЕКЕ

Народна библиотека Крушевац започела је издавачку делатност још 1973. године насловом Заједнички узлет: збирка песама чланова Клуба радника писача при Народној библиотеци у Крушевцу. Током наредних деценија издавачка делатност одвијала се у складу са финансијским могућностима и потребом за штампањем одређеног наслова.

У периоду од 2013. године издавачка делатност интензивира се захваљујући сарадњи са завичајним писцима. На Сајму књига и издаваштва Расинског округа Народна библиотека Крушевац била је издавач године (2015, 2016). Наредних година уследиле су: награда „Расински цвет за репринт издање” (2018), „Нови свет или у Америци годину дана” Јелене Ј. Димитријевић и награда „Расински цвет за књигу године прозе” (2019) - *Привићење њред духовним очима*, аутора Арсе Пајевића, тј. репринт издање које су објавили Народна библиотека Крушевац и ИК „Агора” Нови Сад. Иначе Сајам књига и издаваштва Расинског округа је манифестација покренута 2011. године у организацији Културног центра Крушевац и Народне библиотеке Крушевац.

Библиотека је учествовала на Међународном сајму књига у Београду (2018, 2019) и Сајму књига у Андрићграду (2019).

Од 2019. године Библиотека започиње сарадњу са књижевником и издавачем Ненадом Шапоња, Издавачка кућа Агора (Нови Сад; Зрењанин).

---

⁶ На скупу су излагали проф. др Бошко Сувајдић (Филолошки факултет Универзитета у Београду), Данка Р. Лајић Михајловић (Музиколошки институт САНУ, Београд), Снежана Д. Самарџија (Филолошки факултет Универзитета у Београду), Соња Д. Петровић (Филолошки факултет Универзитета у Београду), проф. др Валентина Д. Питулић (Филозофски факултет Универзитета у Приштини), Дејан В. Ајдачић (Универзитет у Гдањску, Пољска), Драгана Б. Вукићевић (Филолошки факултет Универзитета у Београду), Вихра Г. Баева, Веселка Тончева и Димитар Викторов Атанасов (БАН, Софија), Лидија Д. Делић, Данијела Р. Пековић, Дејан М. Илић, Бранко Р. Златковић (Институт за књижевност и уметност, Београд).

Поводом 650 година од Косовске битке објављен је наслов *Привиђење ђред духовним очима* тј. обновљено је издање Арсе Пајевића *Мала сјоменица са ѿејсјојодишње славе Видовданске у Крушевцу и Мирѿомазања краља Александра у Жичи* (1889). Реч је путопису новосадског књижара и издавача Арсе Пајевића у коме живописно описује пут од Београда до Крушевца, Крушевац уочи Видовдана 1889, Видовдан 1889, када је положен камен темељац Споменуку Косовским јунацима, Крушевац 16. јуна 1889. – полагање камен темељца за Краљевско српску барутану (Барутана Обилићево). „Пред читаоцем је ново издање деветнаестовековног путописа Арсе Пајевића које посве актуелном, изазовном темом и у нашој данашњици спаја оно прошло али никад згасло, са ововременим питањима о идентитету и историји једног народа. Учествовање у петстогодишњој видовданској прослави у ослобођеном граду кнеза Лазара освежило је дух и наду свих Срба који памте видовданско предање и чувају косовски завет – оно што је битно одредило идентитет и судбину народа. Извештаји са путовања Арсе Пајевића и стилски и садржински надмашују извештаје савременика. Његови извештаји су у правом смислу путописи, који захваљујући свести путописца о својој улози у „општенародним пословима“ и данашњем читаоцу пружају драгоцен увид у стање српског друштва, културе и државе пре сто тридесет година.”⁷

Поводом обележавања 600-годишњице Косовске битке Друштво преводилаца, уметника и научних радника и Народна библиотека Крушевац организовали су 31. јула 1989. године научни скуп „Слободарство у усменој и средњовековној књижевности о Косовском боју”. Након одржаног скупа, коме је присуствовао већи број еминентних познавалаца усмене и средњовековне књижевности из скоро свих универзитетских центара Југославије, објављен је зборник радова.⁸

У време организације међународног научног скупа у склопу обележавања 630 година од Косовског боја (о коме је раније било речи) Народна библиотека Крушевац је у сарадњи са Издавачком кућом „Агора” објавила репринт издање зборника *Косово у усменој и средњовековној књижевности* (2019). „Тридесет година након објављивања зборника радова *Косово у усменој и средњовековној*

⁷ Бранислав Чурчов у *Арса Пајевић, Привиђење ђред духовним очима* (Зрењанин; Нови Сад: Агора; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2019).

⁸ Међу учесницима скупа, чија су излагања објављена у зборнику били су: др Станко Кораћ (Загреб), др Љубомир Зуковић (Сарајево), др Томе Саздов (Скопље), др Миљивој Родић (Тузла), др Новак Килибарда (Никшић), др Јелка Ређеп (Нови Сад), др Војислав Максимовић (Сарајево), др Вукашин Станисављевић (Београд), Владимир Осолник (Љубљана), Ненад Љубинковић (Београд), др Симеон Маринковић (Београд), др Милош Марковић (Крушевац)

књижевности указала се потреба за његовим поновним публиковањем. Интересовање за народну и средњовековну књижевност ни данас не јењава, те су овде представљени научни резултати и те како значајни за даља истраживања. Мотив Косова тумачен је с различитих аспеката: у вези с идејом ослобађања од ропства; у контексту јунака антипода – Милоша Обилића и Вука Бранковића; видова транспоновања косовске легенде у стиховима Филипа Вишњића и старца Милије; око визије слободе, витештва, часне смрти и етичке димензије опредељења за царство небеско⁹.

Нови наслов је *Машина за читање: Књија као објект - њамћење снова и њамћење имаинације*. Приређивач Ђорђе Писарев бави се феноменом књиге и читања, са аспекта социологије и теорије књижевности, историје књиге и писма, дефиниције у енциклопедијама и лексиконима, појмом библиотека. Ненад Шапоња, уредник едиције, наслов је означио као први том „Академије за писце“ са тенденцијом да се и у наредним годинама објави по један наслов који за тему има књигу, читање, библиотеке, читаоце...

Сарадња са реномираном издавачком кућом „Агора“ и признатим књижевним именом Ненадом Шапоња допринела је да наслови који су значајни за културну прошлост града и имају локални наротив постану видљиви и да стигну на полице српских библиотека, на обострано задовољство.

ЗАКЉУЧАК

Презентовани фрагменти из богате делатности Народне библиотеке Крушевац на пољу обогаћења уметничке збирке, организације научних скупова и издавачке делатности показују значај партнерства за остваривање различитих циљева.

Културни туризам присутан је у наведеним примерима, јер презентује сарадњу и партнерство Библиотеке са културним и образовним институцијама, савременим уметницима, бројним појединцима из земље и иностранства, као и сарадњу са привредом Града у циљу промоције писане културне баштине и Завичајне колекције.

---

⁹ Наташа Дракулић Козић, *Косово у усменој и седњовековној књижевности: зборник радова* (Зрењанин; Нови Сад: Агора; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2019).

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

Вук Ђук. Октобарски салон. Приступ 6. 10. 2021. <https://www.oktobarskison.org/sr/umetnik/%D0%B2%D1%83%D0%BA-D1%9B%D1%83%D0%BA/>.

Вук Ђук. Из текста Анђеле Роквић, *Естетски систем*. Октобарски салон. Приступ 6. 10. 2021. <https://www.oktobarskison.org/sr/umetnik/%D0%B2%D1%83%D0%BA-%D1%9B%D1%83%D0%BA/>.

Дракулић Козић, Наташа. *Косово у усменој и средњовековној књижевности: зборник радова*. Зрењанин; Нови Сад: Агора; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2019.

Косово у усменој и средњовековној књижевности: зборник радова. Зрењанин; Нови Сад: Агора; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2019.

Међународни научни скуп „Књижевно дело Добрице Ћосића“: зборник радова, уредници Радоје Симић, Вељко Брборић. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2018.

Nacionalni savet slovenačke nacionalne manjine. Marija Vauda Pilipović. Pristup 6.10.2021. <http://slovenci.rs/marija-vauda-pilipovic/>.

Ненезић, Снежана Б. „Педесет година партнерства Трајал (Trajal Corporation) и Народне библиотеке Крушевац“. У *Сарања и партнерства: креирање нове заједничке визије за библиотеке: зборник радова, XIV стручно-научни скуп Библионеј*, Врање, 1-3. октобра 2020, уредник Виолета Стојменовић. Београд: Заједница матичних библиотека Србије; Врање: Јавна библиотека „Бора Станковић“, 2020.

Пајевић, Арса. *Привиђење пред духовним очима*. Зрењанин; Нови Сад: Агора; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2019.

Писарев, Горђе, прир. *Машина за читање: књија као објект - њамћење снова и њамћење имагинације*. Зрењанин; Нови Сад: Агора; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2020.

Савремена српска фолклористика VII: зборник радова. Уредници Бошко Сувајцић, Данка Лајић Михајловић, Данијела Поповић Николић. Београд: Удружење фолклориста Србије: Универзитетска библиотека „Светозар Мљрковић“; Крушевац: Народна библиотека Крушевац, 2020.

SNEZANA NENEZIC
Public Library Kruševac
snenezic37@gmail.com

EXAMPLES OF GOOD PRACTICE OF THE PUBLIC LIBRARY KRUSEVAC

SUMMARY | The work consists of several thematically different segments: the art collection of the Public Library Kruševac, the development of cultural tourism - cooperation with the "Trayal Corporation" in organizing international scientific conferences to mark important anniversaries and publishing activities focused on topics and titles from the Local History Collection.

The Public Library Kruševac is a continuation of the tradition of the Readinroom founded in 1857, but since then the Library has not had its own building.

Since 1967, the Library has been located on the first floor of the House of Trade Unions with extensions - in 2017 the E-reading room on the third floor, which is adorned with 10 installations - aesthetic systems by Vuk Ćuk created in 2018. The creation of the artwork was co-financed by the RS Ministry of Culture and Information at the 2018 competition.

The second segment of the paper refers to international scientific conferences organized in cooperation with the Department of Serbian Language and Literature at the Faculty of Philology in Belgrade - Meeting on the work of Dobrica Cosic (2017) and Contemporary Serbian Folklore VII - 630 years of the Battle of Kosovo. After the gatherings, collections were published in which the works of professors from Serbia, as well as from the Region and Slavic centers around the world are included. Participants in these scientific conferences were guests of the Trayal Corporation at Jastrebac. After the termination of the privatization contract, in 2013 Trayal Corporation renewed the tourist resources in Jastrebac - Hotel Trayal, Villa Idila was soon added to the complex, and with the help of the RS Ministry of Tourism, Adventure Park (2019) was opened.

The third segment of the work is publishing, more precisely cooperation with the publishing house "Agora" (Zrenjanin; Novi Sad) and publishing relevant and current titles - from the Local History Collection - Apparition before the spiritual eyes: a small monument from the five hundredth anniversary of Vidovdanska in Krusevac and anointing King Alexander in Žiča, published in 1889, reprint edition in 2019 and Kosovo in Oral and Medieval Literature: A Collection of Papers, reprint editions from 1989 (2019).

KEY WORDS | art collections in libraries, cultural tourism, publishing

СНЕЖАНА НЕНЕЗИЧ
Народная библиотека, Крушевац
snenezic37@gmail.com

ПРИМЕРЫ ПЕРЕДОВОЙ ПРАКТИКИ НАРОДНОЙ БИБЛИОТЕКИ ГОРОДА КРУШЕВАЦ

РЕЗЮМЕ | Доклад состоит из нескольких тематически разных сегментов: собрание произведений искусства Народной библиотеки Крушевца, развитие культурного туризма – сотрудничество с корпорацией "Traual" в организации международных научных конференций по случаю важных событий и юбилеев, а также издательская деятельность, посвященная темам и материалам из Краеведческой коллекции. Публичная библиотека Крушевца является продолжением традиции Читательной, основанной в 1857 году, но до сих пор у библиотеки нет своего здания.

С 1967 года библиотека располагается на первом этаже Дома профсоюзов с пристройками. В 1987 году библиотека занимает антресоль Дома профсоюзов. В 2017 году создан электронный читальный зал на третьем этаже. В 2017 году проведено 10 инсталляций. Эстетические системы изобретателя Вука Джуки созданы в 2018 году. Создание произведения искусства было софинансировано Министерством культуры и информации РС по конкурсу 2018 года.

Вторая часть доклада относится на международные научные конференции, организованные в сотрудничестве с кафедрой сербского языка и литературы Филологического факультета в Белграде – Встреча, посвященная творчеству Добрицы Чосича (2017) и Современному сербскому фольклору VII – 630 лет от Косовской битвы. По окончании встреч были изданы сборники, в которые вошли работы профессоров из Сербии, а также из региона и славянских центров из всего мира. Участники научных конференций были гостями корпорации "Traual" в объектах отдыха на горе Ястребац.

После прекращения действия приватизационного договора в 2013 году, корпорация "Traual" обновила туристские ресурсы на Ястребце: отель „Traual“, немного позже в комплексе открыта вилла „Идила“, а при поддержке Министерства туризма РС открыт Парк приключений (2019 г.).

Третий сегмент работы – издательская деятельность, а точнее сотрудничество с издательством "Агора" (Зренянин, Нови Сад) и публикация релевантных и актуальных названий – из Краеведческой коллекции – "Явление перед духовными глазами: маленький альбом воспоминаний пятисотой годовщины Видовдан-

ской в Крушевце и помазание короля Александра в Жиче". Путеводитель опубликован в 1889 году, репринт в 2019 году. – "Косово в устной и средневековой литературе: сборник статей". Опубликовано в 1989 году, репринт в 2019 году.

Работа во всех направлениях возможно лишь из-за сотрудничества и партнерства библиотеки с культурными и образовательными учреждениями, современными художниками, многочисленными людьми из страны и из-за рубежа, а также сотрудничество с экономикой города в целях продвижения письменного культурного наследия и Краеведческой коллекции.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА | коллекции произведений искусства в библиотеках

